

**Susan, partner politieman met PTSS:
'Ik voelde mij niet meer gehoord en gezien'**

**Win
vrijkaartjes
voor film
Invasie!**

**Libanonveteranen
maken film over WO II:
'Dit werk verdringt de
oorlog in mijn hoofd'**

**Uitkomsten onderzoek
naar toekomst BNMO**

De toekomst van de BNMO is mede afhankelijk van uw bijdrage!

Als ik dit schrijf is het bijna Goede Vrijdag en Pasen, dat elk jaar plaatsvindt op de eerste zondag na de eerste volle maan in de lente. In Nederland wordt Pasen op verschillende manieren gevierd. Daarbij horen tradities en symbolen en deze zijn in hun betekenis belangrijk! Het woord 'lente' is een oude afleiding van 'lang' en heeft betrekking op het lengen van de dagen ('lengte').

De BNMO kijkt ook naar 'zijn lengte', al 79 jaar en op weg om in 2025 bij zijn 80-jarig bestaan dit dus 'in lengte' te vieren met de daarbij behorende tradities en symbolen.

De oprichting van de BNMO was in een heel ander tijdperk, maar nu – bijna 8 decennia later – staat de BNMO er weer en nog, waar het nodig is voor zijn geüniformeerde leden. Een BNMO die weer volledig participeert. Een BNMO die voortdurend werkt aan 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' onze leden datgene krijgen wat nodig is. Onze denk- en doe kracht is belangrijk en wij zetten ons hiervoor in.

Het onderzoek naar onze toekomstbestendigheid is afgerond, wij schrijven er in deze Kareoler over. Daaruit blijkt dat de BNMO toekomst heeft, maar dat er wel verandering nodig is. De BNMO zal middels een haalbaarheidsstudie gaan kijken naar een meer 'domein overstijgende' samenwerking. De BNMO wil gaan werken aan een klimaat van samenhang en ordening, zowel op centraal als decentraal niveau.

In het verlengde van de lente is dit het seizoen van krokussen, lammetjes en vogelnesten: het nieuwe leven. Buiten wordt de natuur steeds groener en de zon laat zich weer wat vaker zien. Het is een vruchtbare tijd ook voor de BNMO en haar toekomst. Na bijna 80 jaar staat de BNMO voor weer een nieuwe uitdaging, met onze expertise, onze structuur en bovenal met u als onze leden en onze vrijwilligers. Daarom ben ik vol vertrouwen, want de BNMO heeft onder alle weersomstandigheden en jaargetijden altijd laten zien als een 'rots in de branding' er te zijn en te staan. De BNMO werkt aan meer en andere energie en met die nieuwe energie is er ongeloflijk veel mogelijk! Zonder uw, vrijwillige en aanhoudende inzet en bijdrage, kan de BNMO echter niet. Ik reken dan ook op u!

Ronald Odenkirchen,
Algemeen voorzitter BNMO

Foto: Erik Kottier

Filmmaken als therapie

Elke dinsdag komen Libanonveteranen Armand Lucas, Pierre Robert en Jurgen Maters bijeen op een oude boerderij waar zij werken aan het realiseren van het docudrama *178 Days*. Het is een film over Tweede Wereldoorlog-veteranen die Noord-Limburg bevrijd hebben. Het begon allemaal met een opzienbarende vondst van Lucas bij het renoveren van het dak van zijn boerderij. "Ik dacht: als het werken aan de film mij helpt, kan het andere veteranen ook helpen."

Foto: Hans Sormani

'BNMO terug op de kaart'

De BNMO is anno 2024 nog steeds een organisatie die ertoe doet, maar moet zichzelf wel opnieuw uitvinden en daarmee terug op de kaart zetten. Doorgaan op de huidige weg is geen optie, met name door het afnemende ledenaantal, de toenemende vergrijzing en de versnippering in het zorglandschap voor geüniformeerden. Dat zijn de voornaamste conclusies van het kortgeleden afgeronde onderzoek naar de toekomst van de BNMO.

Extra activiteiten in 2024

De commissie Kameraadschap en activiteiten, bestaande uit Joyce van Assen, Ingrid Reemer en Jeannine Jansen, heeft ook voor dit jaar weer een aantal sportieve en creatieve activiteiten georganiseerd of geselecteerd waar BNMO-leden aan kunnen deelnemen. Van de Sunset March tot een workshop sloeproeien en van een survival clinic (foto) tot een fotoworkshop voor de smartphone. Zoek alvast iets uit dat bij je past!

Foto: Buddy2sur5

En verder

Kort en bondig	4
Nieuwsberichten	
Wegwijzer	9
Kwaliteit en klachten in de zorg	
'Vanuit de politie nooit steun ervaren'	10
Interview met Susan, partner politieman	
Van de Bestuurstafel	14
Stappen in toekomstbestendigheid BNMO	
Programma's waarin nog ruimte is	18
Schrijf je met dochter of zoon in voor 'Back to basic'!	
Van de afdelingen	19
Nieuws, nieuwe leden en overlijdensberichten	
Columns	23
Ad Fundum en Daniel Knegt	

Colofon

Jaargang 84, 2024, nummer 2

De Kareoler is een uitgave van de BNMO, de bond voor beschadigde militairen en andere geüniformeerden. Het blad verschijnt zeven keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan leden van de BNMO.

Beschermvrouwe

Prinses Beatrix

Hoofdbestuur BNMO

Algemeen voorzitter: Ronald Odenkirchen

Algemeen secretaris: Ruud van Brummelen

Algemeen penningmeester: Wim Jansen a.i.

Projectgroep activiteiten: Joyce van Assen, Ingrid Reemer en Jeannine Jansen

Adviseur hoofdbestuur: Pieter Glas

Raad van Advies

Stan Klijnhout, Frank Marcus, Henk Timmer en Bert Bruins

Adres

BNMO, Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474110

e-mail secretariaat: as@bnmo.nl

www.bnmo.nl

Het IBAN-nummer van de BNMO is: NL22 ABNA 0420127631

Redactie

Ruud van Brummelen, Norbert Dekker, Fred Lardenoye, Jantine van Rosmalen en Ronald Odenkirchen

Aan dit nummer werkten mee

Joyce van Assen, Buddy2sur5, Ad Fundum, Frank Jansen, Jeannine Jansen, Daniel Knegt, KNGF, Willem Knook, Hans Sormani, Karin Stroo en Marleen Wegman.

Omslagfoto

Susan, partner politieman Foto: Karin Stroo

Redactieadres

Redactie Kareoler, Postbus 1027, 6501 BA Nijmegen

tel: 024-3481069

e-mail: redactie@kareoler.nl

Ontwerp en vormgeving

Anima communicatie & vormgeving, Millingen aan de Rijn

Lithografie/druk

Senefelder Misset Doetinchem

© LJP Nijmegen/BNMO

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Veteranenloket

Tel. 088 33 40 000

POLITIE

Tel. 088 161 1240

BRANDWEER

Tel. 0800 1288

fonds

De totstandkoming van *de Kareoler* wordt mede mogelijk gemaakt door het Vfonds met middelen uit de Nationale Postcode Loterij en Bank Giro Loterij. Uw deelname hieraan wordt daarom van harte aanbevolen.

Symposium 'Geweld tegen het uniform'

Het geweld tegen geüniformeerden neemt toe. Foto: Politievakbond ACP

Op 20 maart vond in het Huis voor Veiligheid in Baarn het symposium 'Geweld tegen het uniform' plaats. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de Coalitie voor Veiligheid (CVV). Vertegenwoordigers en leidinggevenden vanuit onder andere politie, Defensie, brandweer, ambulancediensten en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) namen hieraan deel.

De waarnemend voorzitter van het CVV, luitenant-kolonel Niels van Woensel, opende het symposium samen met dagvoorzitter Esther van der Voort. De voorzitter van de 'Taskforce Onze Hulpverleners Veilig', de heer Pieter Verhoeve (burgemeester Gouda), nam als eerste spreker het woord. Algemeen voorzitter van de BNMO Ronald Odenkirchen was een van de andere sprekers en hij nam ook deel aan de paneldiscussie. Hier ontstond een levendige discussie over onze hulpverleners en het benodigde brede maatschappelijke draagvlak als het gaat om erkenning en waardering. De tijd tussen en na de programmaonderdelen werd door de BNMO-voorzitter benut om met de verschillende vertegenwoordigers van de geüniformeerde beroepen van gedachten te wisselen over samenwerkingsmogelijkheden.

Aandacht voor BIV in tv-programma Radar

Drie BNMO'ers worden door het team van Radar geïnterviewd op het NLVi in Doorn. Foto: Ronald Odenkirchen

Op 25 februari besteedde het AVROTROS-programma Radar op NPO 2 aandacht aan het belasten van de Bijzondere Invalideitsverhoging (BIV) van zo'n 2000 dienstslichtoffers en veteranen. Een onrecht dat door een recente gerechtelijke uitspraak weer op de agenda staat en waar de BNMO zich al enige tijd tegen verzet. (zie o.a. *de Kareoler 7-2023*). Door het team van Radar werden opnames gemaakt in Doorn. Onze leden Johan-Willem Bruurmijn, Remko de Bruijne en Ymo Hartzema, die al jaren strijd voert tegen de belastingdienst op dit punt, werden geïnterviewd. Zij kwamen in de uitzending uitgebreid aan het woord.

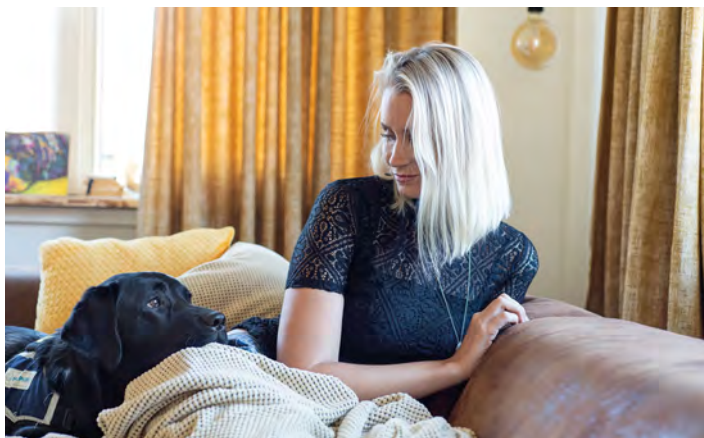
In de uitzending was ook Tweede Kamerlid Folkert Idsinga van Nieuw Sociaal Contract (NSC) te zien. Hij heeft eerder Kamervragen gesteld aan de minister van Financiën. Idsinga is ontevreden over de uitkomst daarvan en is het niet eens met de conclusie van staatssecretaris Van Rij dat de BIV niet als smartengeld, maar als inkomen moet worden behandeld. Idsinga: "Ik heb daarom een plenair debat hierover aangevraagd met de staatssecretaris van Financiën en de staatssecretaris van Defensie. Ik heb erop aangedrongen dit voor de meivakantie in te plannen."

Meer erkenning voor dienstslichtoffers

De inspanningen van het hoofdbestuur van de BNMO voor meer erkenning van dienstslichtoffers zijn niet tevergeefs. Dat blijkt onder meer uit een reactie van minister van Defensie Ollongren op een brief die algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen van de BNMO voor de Tweede Kamerverkiezingen aan het ministerie en de Tweede Kamer schreef. De brief

lag in het verlengde van het door de BNMO aangeboden *position paper* aan de Vaste Commissie voor Defensie naar aanleiding van het rondetafelgesprek over veteranenbeleid in juni vorig jaar. Minister Ollongren geeft in haar antwoord onder meer aan dat er nog een keer gekeken gaat worden naar bijvoorbeeld een draaginsigne of een andere vorm van

Overeenkomst NLVi, KNGF en Hulphond Nederland

Overeenkomst belangrijke stap in erkenning assistentiehonden.
Foto: KNGF

Op 29 februari tekenden directeur-bestuurder Paul Hoef-sloot van het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi), directeur KNGF Geleidehonden Monique Dolfing-Vogelenzang en algemeen directeur Hulphond Nederland Lucie Wigboldus, in aanwezigheid van minister van Defensie Kajsa Ollongren, een samenwerkingsovereenkomst.

Zoals eerder gemeld (zie *de Kareoler* 6-2023) erkent de minister het nut van assistentiehonden voor veteranen die na een behandeling voor PTSS nog kampen met restklachten. En dat geldt ook voor diensslachtoffers, zoals de minister onlangs in een reactie op een brief van de BNMO (zie hieronder) nog eens bevestigde.

Defensie gaat ook financieel bijdragen aan de opleiding van deze assistentiehonden. Met het ondertekenen van de contracten zijn KNGF en Hulphond Nederland officieel samenwerkingspartners van het NLVi. Beide instellingen zijn internationaal erkend voor het opleiden van gecertificeerde hulphonden.

zichtbare erkenning voor diensslachtoffers.

Voorts is de BNMO inmiddels uitgenodigd om in diverse bijeenkomsten te participeren en mee te praten over de vraag óf en hoe de veteranenstatus moet worden aangepast aan nieuwe vormen van militaire inzet. Daarbij zal ook de ruimte die de minister aangeeft voor een grotere waardering en

Win vrijkaartjes voor film Invasie

Op 11 april is de actiefilm *Invasie* in première gegaan. In deze speelfilm worden Curaçao en Aruba vanuit het niets aangevallen door een dictatoriaal buurland. Politiek Den Haag is verbijsterd. Al snel ligt ook de kazerne op Aruba onder vuur en gaat het luchtruim op slot. Tegelijkertijd moet de Nederlandse ambassadeur nog uit vijandelijk gebied worden geëvacueerd. Wanneer het conflict in snel tempo steeds verder escaleert, krijgen drie jonge mariniers de opdracht voor een reddingsmissie die een race tegen de klok wordt.

Regisseur van de film is Bobby Boermans, eerder verantwoordelijk voor succesvolle series als *Mocro Maffia*, *Het Gouden Uur* en *Hoogvliegers*. De laatste film maakte hij met medewerking van de Koninklijke Luchtmacht. Voor *Invasie* stelde de Koninklijke Marine onder meer een marinefregat beschikbaar. De hoofdrollen in deze spectaculaire actiefilm zijn voor Gijs Blom, Gijs Scholten van Aschat, Fedja van Huêt, Raymond Thiry e.v.a.

De Kareoler mag drie keer twee vrijkaartjes verloten onder de lezers. Stuur uiterlijk 16 april een mail met wie en waarom je naar deze film zou willen gaan naar: redactie@kareoler.nl

erkenning voor diensslachtoffers (die geen veteraan zijn) door de BNMO ingebracht worden. Zo was Odenkirchen op 5 maart aanwezig op een bijeenkomst over de nieuwe Veteranennota op het Hilversumse landgoed De Zwaluwenberg, waar de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht Frank van Sprang kantoor houdt (zie ook pagina 14 en 15).

'Het verdringt de oorlog

Ze kennen elkaar van de BNMO-programma's voor Libanonveteranen. Nu slaan Armand Lucas, Pièrre Robert en Jurgen Maters de handen ineen voor het realiseren van het docudrama 178 Days. Het is een film over Tweede Wereldoorlog-veteranen die Noord-Limburg bevrijd hebben. Het begon allemaal met een opzienbarende vondst van Lucas bij het renoveren van het dak van zijn boerderij. "Dat speuren in het verleden deed me goed."

Ze hebben alle drie PTSS opgelopen tijdens hun uitzending naar Libanon en kennen elkaar onder meer van de programma's van de BNMO in Doorn. Elke dinsdag komen ze in de boerderij van Armand Lucas (65) in het Noord-Limburgse Blitterswijck bij elkaar om aan hun project te werken. Lucas is de regisseur-cameraman, Pièrre Robert (65) zorgt voor het geluid en Jurgen 'Ikki' Maters (65) is chauffeur en algemeen assistent.

Maters vertelt: "Hier met twee maten werken aan dit project geeft me zoveel energie. Ik zeg altijd: ik geef mijn hulphond elke dinsdag een snipperdag. Dit project haalt me uit mijn isolement, want verder kom ik nergens. Mijn zoon vindt dat ik weer goed bezig ben." Ook Robert is weer helemaal opgeleefd. "Je bent onder de maten, dat is prettig en vertrouwd. En je bent met een zinvolle dagbesteding bezig, waarbij ik mijn skills kan gebruiken."

Gevechtsbroek

Lucas is al jaren lid van de BNMO en maakte enige tijd deel uit van de redactie van de Kareoler. Het trauma dat hij in 1979-1980 in Libanon opliep, speelde in 2001 zo erg op dat hij hulp moest zoeken en de diagnose PTSS volgde. Hoewel hij heeft leren omgaan met de

daarbij horende symptomen kreeg hij een jaar of twee geleden weer een ernstige terugval. "Ik kwam nergens toe. Het ging echt niet goed met me. Ik lag in een soort hol er niet te zijn, terwijl het dak lekte." Het was zijn inmiddels overleden Libanonkameraad John Janssen die hem uit zijn isolement trok om het dak van zijn boerderij op te gaan knappen.

Samen met nog enkele kameraden werd er geklust en dat leidde tot een opmerkelijke vondst. "Tussen de schoorsteen en het dak vonden we een stuk textiel. Toen we het naar beneden gooiden en het uitrolde, zagen John en ik direct dat het een Engelse gevechtsbroek uit de Tweede Wereldoorlog was." En ze ontdekten nog meer. "De broek was behoorlijk gehavend en dat

Het ging echt niet goed met me. Ik lag in een soort hol er niet te zijn, terwijl het dak lekte.

leek veroorzaakt door granaatscherven. In de zakken zat nog een onafgeschoten 9 mm-kogel." Na enig speurwerk vond Lucas op zijn zolder ook nog een gebruikte morfineampul en een embleem met een blote dame en een harp op de rug. Toen hij de spullen ter

Jurgen Maters: 'Ik zeg altijd: ik geef mijn hulphond elke dinsdag een snipperdag.'

gelegenheid van 75 jaar bevrijding in zijn dorp ter beschikking stelde voor een expositie en in contact kwam met lokale oorlogskenners, besloten ze om samen op zoek te gaan naar de herkomst.

Motivatie

Lucas merkte dat het speuren naar details over de 'oorlog van zijn ouders en

grootouders', hem goed deed. "Ik kon me weer focussen. Het verdrong de oorlog die in mijn hoofd zat." In zijn zoektocht naar aanknopingspunten kwam hij terecht in Venray, op het oorlogskerkhof van de Britse bevrijders uit de Tweede Wereldoorlog. "Ze waren

in mijn hoofd'

Armand Lucas als cameraman aan het werk voor de film '178 Days'.

daar net bezig met een project om de daar begraven militairen een gezicht te geven. Dus toen heb ik het graf geadopteerd dat zij mij toewezen, van ene George Williamson." Terwijl Lucas zocht naar gegevens over de Britse militair besepte hij dat er een soort band was met deze oorlogsveteraan. "Ik zag parallellen met mijn inzet in Libanon. Als ik daar dood was gegaan, was ik ook een soort George geweest." Het toeval wilde dat uitgerekend

George Williamson deel had uitgemaaakt van de *Royal Ulster Rifles*, een eenheid die ingezet werd voor de bevrijding van onder meer Blitterswijk. "Het kwam zo mooi bij elkaar, want zij hebben rondom mijn boerderij gevochten. Het embleem bleek dus van dit regiment te zijn. Misschien heeft Williamson wel in mijn huis gezeten. Mijn boerderij is een uitkijkpost geweest, richting Wellerlooi, waar de Duitsers zaten met hun stellingen. Van-

uit Blitterswijk is een aanval gedaan op Wanssum. In de gevechten tegen de daar gelegeerde Fallschirmjäger is Williamson gesneuveld."

Film

Het idee om Williamson een gezicht te geven, groeide zo langzaam maar zeker uit tot een filmproject om de bevrijders van de Tweede Wereldoorlog te eren. Lucas: "Maar ook om de kennis over oorlog te vergroten en te stimule-

ren dat met name jongeren weer beseffen wat de prijs voor democratie is. Daarnaast dacht ik: als het werken aan deze film mij helpt, dan kan het andere veteranen ook helpen." Zo kwamen eerst Pi re Robert en Jurgen Maters erbij. Met zijn drieën vormen ze de kerngroep van het filmproject dat *178 Days* is gaan heten. Lucas: "Want vanaf de landing van Williamson op Normandië tot aan zijn sneuvelen hier bij de bevrijding van dit gebied is precies 178 dagen."

Pi re Robert: 'Je bent onder de maten, dat is prettig en vertrouwd.'

Het gaat om een soort roadmovie waarbij twee Libanonveteranen (Lucas en Robert) op de motor het spoor van Williamson vanaf Normandië tot Blitterswijck volgen. Onderweg worden op locaties ontmoetingen die aan het onderwerp gelieerd zijn gefilmd. Door de film heen worden flashbacks uit 1944 met Williamson getoond. Deze zijn in scène gezet. Zo ontstaat een docudrama dat het verleden met het heden verbindt. Robert: "We werden op een Franse locatie waar we wilden

filmen gek aangekeken door een boer. 'Jullie, veteranen?', vroeg hij vol ongelooft. Toen wij zeiden dat we in Libanon deel uitmaakten van UNIFIL, bleek dat hij als militair in Algerije actief is geweest. Dan kun je niet meer stuk." Lucas: "Dat zijn cadeautjes."

Kameraadschap

De tijdsspanne van 178 dagen speelt ook een rol bij het weergeven van het leven van de 16-jarige Duitse soldaat Albert Bastiaan. Hij overleefde de oorlog en schreef erover, zegt Lucas wijzend op een boek. "Daaruit blijkt dat hij Williamson heeft gedood. Dat heeft ook zijn leven getekend. Hoe bijzonder is dat. Nog gekker is dat tussen het moment dat Bastiaan hier wordt ingezet en het moment waarop hij later gewond raakt weer precies 178 dagen zitten."

Ook uitzonderlijk is dat documentaire-regisseur Roy Dames (bekend van de tv-serie '25 jaar foute vrienden') bij het project betrokken is geraakt. Hij verleent hand- en spandiensten, maar maakt ondertussen opnames van het tot stand komen van het project zelf. Deze opnames moeten leiden tot n g een documentaire. Dames: "Ik vind vooral dat proces tussen veteranen onderling, die kameraadschap en hoe ze op deze wijze hun trauma verwerken, mooi om te volgen."

Het project is qua participatie steeds groter geworden. Behalve de kerngroep, van wie ook Lucas' partner Juul Albering als producent deel uitmaakt, zijn inmiddels talloze veteranen en andere oud-geüniformeerden betrokken. Bijvoorbeeld bij het verfilmen van enkele massasc nes, zoals de bevrijding van Blitterswijck. Lucas: "Ik heb door dit hele project ook mijn eigen dorpsgenoten leren kennen. Het is ongelooflijk wat we allemaal aangeboden krijgen.

Een boer kwam met vaten vol appels voor de crew en de figuranten, lokale supermarkten springen bij en ook van andere ondernemers krijgen we materiaal. Het enige waar ik me zorgen over maak, is of we de film wel op tijd afhebben voor volgend jaar mei als de bevrijding 80 jaar geleden is. Eigenlijk willen we al een eerste versie hebben in oktober als de herdenking van de bevrijding hier in het dorp plaatsvindt." ■

Hulp is welkom

Lucas spreekt over een 'no budget productie', want behalve een bijdrage van de stichting Hulp voor Helden en wat eigen spaargeld, proberen de Libanonveteranen zoveel mogelijk alles zelf te doen. Dat neemt niet weg dat financiële bijdrages zeer welkom zijn. Op de website staat hoe dat kan. Lucas: "En mochten er nog veteranen of oud-geüniformeerden denken 'dat zou mij ook kunnen helpen', dan kunnen zij zich opgeven en creëren wij binnen het filmproject een veilige plek voor hen, waarbij we samen kijken hoe ze weer in hun kracht kunnen komen."

Wil je meer info over het project of contact?

Ga naar: www.178days.com

Bij wie kun je terecht en hoe gaat het dan verder

Kwaliteit en klachten in de zorg

In 2016 is de Wet kwaliteit klachten en geschillen zorg (WKKKGZ) ingevoerd. Hierin is vastgelegd wat goede zorg moet inhouden. Ook staat in deze wet wat er moet gebeuren als mensen een klacht hebben over de zorg die zij krijgen of gekregen hebben. In dit korte bestek geven we inzicht in wat een zorgaanbieder moet doen om goede zorg te leveren en wat je kunt doen als je niet tevreden bent over de zorg.

Jaarlijks komen bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) ruim 11.000 verplichte en niet-verplichte meldingen binnen van medische incidenten. Uit onderzoek blijkt het jaarlijks aantal medische incidenten in Nederland echter veel hoger te liggen. Zo gaven in 2020 ongeveer 252.000 personen aan slachtoffer te zijn geworden van een medisch incident in de afgelopen 12 maanden.

Klachten

Misschien ben je niet tevreden over de zorg die je ontvangt of ontvangen hebt. Bijvoorbeeld als je niet tijdig wordt doorverwezen naar een specialist, het gevoel hebt respectloos te zijn behandeld of als er een medische fout wordt gemaakt. Het is belangrijk dat je je in dat geval gehoord en serieus genomen voelt. De WKKKGZ maakt klachten en ongewenste gebeurtenissen beter zichtbaar, behandelbaar en meetbaar.

Voor wie?

De wet geldt voor alle zorgaanbieders, van zorginstellingen tot zzp'ers. Dus voor huisartsen, ziekenhuizen, fysiotherapeuten, verpleeghuizen, bedrijfsartsen, verzekeringsartsen en aanbieders van alternatieve zorg. Ook aanbieders van cosmetische behandelingen val-

len onder deze wet. Dit geldt niet voor schoonheidsspecialisten, visagisten en de ondersteuning vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en jeugdhulp.

Aanpak

De wet voorziet onder andere in een betere en snellere aanpak van klachten. Zo kun je door de invoering van de wet gratis terecht bij de klachtenfunctionaris van de betreffende zorgaanbieder. Het is de taak van de klachtenfunctionaris om jou als klager voorlichting te geven, te ondersteunen, adviseren, begeleiden en bemiddelen. Dit is allemaal bedoeld om tot een oplossing te komen. Een klachtenfunctionaris moet voldoende onafhankelijk en onpartijdig zijn.

Geschil

Als je een klacht hebt ingediend, is de zorgaanbieder verplicht om binnen zes weken te reageren en een oordeel te geven over de klacht. Dit kan met maximaal vier weken worden verlengd. Als bemiddeling door de klachtfunctionaris niet is gelukt of als je niet tevreden bent over het oordeel van de zorgaanbieder, dan spreken we van een geschil. Dit geschil kun je voorleggen aan een onafhankelijke, wettelijk erkende ge-

schilleninstantie waarbij de zorgaanbieder verplicht is aangesloten. De geschilleninstantie geeft binnen zes maanden een voor beide partijen bindend oordeel over het geschil en kan bovendien een schadevergoeding toekennen van maximaal € 25.000,-.

Medische fout

De wet verplicht zorgaanbieders ook om een medisch incident, bijvoorbeeld een fout tijdens een operatie, met je te bespreken en in je medisch dossier op te nemen. Je kunt dit dus altijd zelf in je medisch dossier terugvinden. De inhoud van je dossier kun je, indien nodig, gebruiken bij het indienen of de verdere behandeling van je klacht. ■

Vragen?

Heb je vragen over deze informatie of heb je een andere juridische vraag dan kun je deze stellen via de mail: jz@bnmo.nl onder vermelding van je naam, contactgegevens en lidmaatschapsnummer. We proberen je zoals altijd zo snel en zo goed mogelijk te antwoorden en te adviseren.

‘Vanuit de politie heb ik nooit steun ervaren’

Partners van dienstslachtoffers staan vaak aan de zijlijn, terwijl ze als geen ander deelgenoot zijn van de traumatische ervaringen van hun partner door het politiewerk en alle gevolgen daarvan. Zo verging het ook Susan. “Ik trok mij steeds verder terug op mijn eigen eilandje.”

Susans partner Daniël (49) is, na 20 jaar dienstbaar zijn geweest, inmiddels ex-politieman. Samen hebben ze 2 dochters van 15 en 16 jaar. Daniël kreeg in de periode 2018-2023 drie keer de diagnose PTSS. Voor die tijd had hij al ontslag genomen, omdat hij zich door de sfeer op de werkvloer niet veilig durfde te uiten over zijn klachten. Hij zag voor zichzelf geen toekomstperspectief bij de politie.

Hij werkt nu als veiligheidscoördinator op een middelbare school. “Vandaar dat ik liever mijn achternaam niet in het artikel zie. Op die school kwam ik in een warm bad terecht. Daar trok men zich mijn lot wél aan. Ik ontvang er alle steun.” Dat steunt ook Susan enorm. “Daniëls huidige werkgever verdient echt een hele grote pluim! Zijn werkdruk wordt gedoseerd. Dankzij die steun en het vertrouwen hebben we nu pas de aanvraag voor erkenning beroepsziekte bij de politie durven doen.”

Uitdaging

Voor Susan (46) is het leven met een man met PTSS een uitdaging. “Hoe kun je met de negatieve effecten van PTSS dealen om er samen het beste van te maken?” Als sociaal werker bij het Leger des Heils heeft zij ervaring genoeg met menselijke problematiek. Daar bovenop kwam de zorg voor Daniël en diens

PTSS, de kinderen, het gezinsleven en alle effecten daarvan op haar eigen psyche. Susan vertelt: “Dat is zwaar. De gezinsomstandigheden dwongen mij om de focus naar mezelf te verleggen. Dus: wat kan ik aan de situatie anders doen dan een echtscheiding aanvragen? Ik was te veel hulpverlener voor Daniël.”

Toen Daniëls gedrag veranderde, werd er niet direct gedacht aan PTSS. Hij was erg alert en haalde veel triggers uit zijn omgeving. Op opmerkingen kon hij geladen en fel reageren en er was ruzie om de kleinste dingen. Susan: “Ik voelde mij niet meer gehoord en gezien en trok mij steeds verder terug op mijn eigen eilandje.” Daniël beaamt het, met spijt. Hij is verdrietig dat hij door zijn ziekte niet heeft kunnen genieten van de beginjaren van zijn dochters. “Ik was er wel, maar niet met mijn hart en gevoel. Dat lukte niet.”

Relatiecoach

Susan legt uit dat ze als partner verviel in een bufferrol tussen man en kinderen. “Ik probeerde de kinderen zoveel mogelijk te beschermen en Daniël te helpen. Dat was niet vol te houden. Daniël kon zich niet goed uiten, reageerde onredelijk en vermeed zijn pijnlijke gevoelens op andere manieren. De werksfeer bij de politie verergerde

dat. Voor de kinderen was het niet leuk thuis, ook al vonden zij op hun wijze een eigen weg in de omgang met de gezinssituatie. Maar met het ouder worden, werden ze steeds mondiger, met steeds heftigere aanvaringen met Daniël tot gevolg. We liepen als gezin vast. Er moest iets gebeuren.”

Zich nog onbewust van de onderliggende PTSS, maar zeer bewust van het elkaar nodig hebben en niet willen verliezen, wendden Susan en Daniël zich tot een relatiecoach. Susan: “De coach vermoedde PTSS bij Daniël en adviseerde ons dat te laten onderzoeken. De diagnose PTSS, die daarna nog twee keer gesteld werd, gaf ons duidelijkheid, erkenning en behandelingsmogelijkheden.”

Behandeling

Voor een behandeling kwam Daniel uiteindelijk bij Centrum '45 terecht. “Ik ben nog onder behandeling, leer mij beter te uiten en krijg meer grip op mijn emoties en gedachten. Ik ben erg blij dat de behandeling mij en mijn gezin helpt.” Susan vult aan: “We zijn als gezin ook erg geholpen door het programma *Multi Family Therapy*.”

Gedurende vijf weekenden, waarvan vier met de kinderen, volgden ze gezinstherapie bij het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) in Doorn. Susan: “Het was heerlijk om de persoonlijke begeleiding en goede verzorging tijdens die weekenden te ervaren. Onze dochters vonden het wel spannend, maar ze hebben er ook veel geleerd en

Susan:
'Geef je relatie niet te snel op als je samen verder wilt.'

vonden het uiteindelijk geweldig. Het is ook fijn dat ze nu nog contact hebben met andere kinderen die aan het programma deelnamen. We zijn er nog niet, maar de nu ingeslagen weg voelt positief en geeft vertrouwen voor de toekomst."

Thuisfront

Tijdens die weekenden ervoeren zij het NLVi als een 'veilig en vertrouwd warm bad'. Zo hoorden ze in Doorn ook van de BNMO, de Kareoler en de talloze activiteiten en werden meteen lid. Susan: "Door het heftige politiewerk zou je zeggen dat het logisch is dat de politie investeert in een vitaal en stabiel thuisfront. Niet dus. Vanuit de politie heb ik nimmer steun ervaren. Ik wist niet beter dan dat dat bij mijn lot als politie-partner hoorde. Pas nu beseft ik wat we allemaal gemist hebben."

Het gezin kijkt met een goed gevoel terug op de riviercruise van de stichting Nu of Nooit, waar zij vorig jaar september aan deelnamen, en de ontmoetingsdag van de BNMO. Voor Susan staat het BNMO-partnerprogramma 'Zorgen voor jezelf' nog op haar verlanglijstje. "Jammer dat ik als partner niet kan deelnemen aan de Yogaweek. Het zou fijn zijn als zoiets ook voor partners mogelijk wordt."

Regie

Terugblikkend op de afgelopen vier jaar hoopt Susan dat het gezin weer harmonie en gezelligheid gaat ervaren, met ieder een eigen en gezonde socia-

le rol. Daniël hoopt dat zijn leven weer gewoon leuk wordt en in balans komt, met fijn werk en zonder irritaties, oordelen en prikkels. Susan: "Een partner met PTSS is geen fijn gezelschap." Zij herpakte zich door zelf de regie te nemen en zich niet te laten leiden door Daniëls ziektebeeld. "Dat ging lange tijd met veel verdriet gepaard en voelde als een rouwproces. Je neemt afscheid van het oude en focust op het nieuwe. De kunst is om je eigen behoeftes te leren kennen en te gaan vervullen."

Susan heeft nog wel een advies aan partners van iemand met PTSS. "Zie het leven als een uitdaging! Onderzoek hoe je het beste kunt dealen met de negatieve kanten van PTSS om er samen, met goede hulp, van te leren en het leven meer ontspannen te maken. Levensvreugde voor iedereen in het gezin staat voorop. Geef je relatie niet te snel op als je samen verder wilt. Zoek zo spoedig mogelijk professionele hulp of een relatiecoach. Het is het allemaal waard!" ■

BNMO moet 'terug op de kaart'

De BNMO is anno 2024 nog steeds een organisatie die ertoe doet, maar moet zichzelf wel opnieuw uitvinden. Doorgaan op de huidige weg is geen optie, met name door het afnemende ledenaantal, de toenemende vergrijzing en de versnippering in het zorglandschap voor geuniformeerden. Dat zijn de voornaamste conclusies van het kortgeleden afgeronde onderzoek naar de toekomst van de BNMO.

Het onderzoek werd in opdracht van het hoofdbestuur uitgevoerd door adviesbureau Collegamento in samenwerking met een begeleidingsgroep bestaande uit afdelingsbestuurders en enkele leden. Er werd onder meer gesproken met de stakeholders, de leden, medewerkers en ondersteuners van de BNMO. Daarbij werd advies gevraagd op de drie volgende punten. In de eerste plaats de toegevoegde waarde die de BNMO heeft en nastreeft en als tweede de toekomstbestendige positionering van de BNMO in het geuniformeerde (zorg)landschap van veteranen en oorlogs- en dienstsachtoffers. Tenslotte ging het over de bij deze positionering passende rol-neming, oftewel, hoe moet dan de ontwikkeling en organisatie(vorm) van de BNMO eruitzien?

Verwant

De zogeheten 'stakeholders' die werden geraadpleegd waren afkomstig uit verwante organisaties waarmee ook nu al wordt samengewerkt. Hierbij gaat

Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen ontvangt het onderzoeksrapport uit handen van Jeroen van Kerkhoff van Collegamento, in het bijzijn van de afdelingsvoorzitters en andere bestuursleden en adviseurs van de BNMO.

het bijvoorbeeld om Vfonds, het Nederlands Veteraneninstituut, het Veteranen Platform, het Landelijk Zorgsysteem Veteranen, de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht tevens Inspecteur der Veteranen, de HDP van het ministerie van Defensie, het Militair Revalidatie Centrum en de Veteranen Ombudsman. Vrijwel alle gesprekspartners gaven aan dat de BNMO weliswaar een cruciale rol heeft gespeeld als het gaat om de zorg en aandacht voor oorlogs- en dienstsachtoffers, maar dat het toch vooral een naam is uit het verleden. In zekere zin is de BNMO aan zijn eigen succes ten onder gegaan. Immers, de (deels) uit de BNMO voortgekomen organisaties, zoals de Basis en nu het Nederlands Veteraneninstituut, hebben de rol van de BNMO steeds meer overgenomen. De bekendheid van deze organisaties

overtreft ook de bekendheid van de vereniging. Daarbij komt dat de BNMO een vrijwilligersorganisatie is geworden en veel doelstellingen inmiddels zijn gerealiseerd in de tien jaar geleden aangenomen Veteranenwet. In die wet is ook de zorg voor dienstsachtoffers meegenomen in artikel 18 van het bijbehorende Veteranenbesluit, al blijkt in de praktijk dat dit nog niet altijd de gewenste uitwerking heeft.

Vergrijzing

Een ander probleem is dat de BNMO onvoldoende met zijn tijd is meegegaan. Hierdoor heeft de bond niet alleen te maken met een afnemend ledenaantal, maar tegelijkertijd met een toenemende vergrijzing. De daling van het aantal leden is weliswaar minder dan voorheen, maar bedraagt nog

altijd meer dan 6 procent in de laatste twee jaar. Bij de teruggang van het aantal leden en de stijgende leeftijd van de leden komt dan nog de factor van een slinkend budget. Dit komt niet alleen door het dalend ledenaantal, maar ook door een jaarlijkse korting die Vfonds toepast. Daarnaast is de bereidheid om als vrijwilliger voor de BNMO actief te worden of te blijven steeds geringer. Het zijn allemaal factoren die leiden tot de conclusie dat doorgaan op de huidige weg geen optie is voor de BNMO. Voor de toekomst hebben de onderzoekers dan ook drie scenario's uitgewerkt. Het eerste scenario is dat van 'een vitale vereniging', het tweede is erop gericht om de BNMO 'terug op de kaart' te zetten, de derde optie is een geregisseerde afbouw van de vereniging. Het spreekt vanzelf dat voor de eerste twee opties het meeste zal moeten gebeuren.

Ledenraadpleging

Om tot een afgewogen eindoordeel te komen, hebben de onderzoekers ook een ledenraadpleging gehouden. Daarvoor werd een enquêteformulier gestuurd naar een representatieve, gesegmenteerde groep van 350 leden, die met de begeleidingsgroep werd samengesteld. Dit betreft zo'n tien procent van het huidige ledenaantal. Van de aangeschreven leden heeft ongeveer 34 procent gereageerd. Daaruit blijkt dat er een hoge waardering (gemiddeld 7,9) is voor de BNMO en dat 87 procent ook goed op de hoogte is van de programma's en andere activiteiten. Maar liefst 75 procent van deze leden is het eens met het hoofdbestuur dat doorgaan op de huidige wijze geen optie is. Van de respondenten onder de zestig jaar is dat percentage nog hoger. De meeste van

hen vinden dat een of andere vorm van samenwerking, bijvoorbeeld domeinoverstijgend in de vorm van een koepel of coalitie van organisaties, de voorkeur heeft.

De behoeften van de leden voor wat betreft het dienstenpakket van de BNMO lopen uiteen. Het bevorderen van herkenning en erkenning wordt het belangrijkste gevonden. Daarna volgen lobbyen, netwerken en belangenbehartiging. Uiteraard worden ook de programma's, activiteiten, het leveren van een bijdrage aan evenementen en het contactpersoneelnetwerk (lotgenotencontact) als essentieel gezien.

Bereidheid

Bij de ledenraadpleging werd ook gevraagd naar de bereidheid om zich als vrijwilliger in te zetten voor de BNMO. Ruim een derde van de bevroegde leden (35 procent) zegt hier welwillend tegenover te staan. De onderzoekers menen dat daarmee de basis te smal is om binnen de huidige BNMO genoeg vrijwilligers te vinden voor bestuurswerkzaamheden en het organiseren van activiteiten. Hierin staat de BNMO niet alleen. Een tekort aan vrijwilligers is een maatschappelijk probleem waar andere verenigingen, stichtingen en kerken ook mee te maken hebben.

Als het gaat om oplossingen geeft een derde van de ondervraagde leden aan dat de BNMO 'interessant' moet worden voor jongeren. Bijna een kwart vindt dat er (verder) verbreed moet worden naar andere geüniformeerde doelgroepen, zoals politie, brandweer, ambulance, gevangeniswezen, douane en boa's. Velen onder hen zijn of zouden dienstslachtoffers kunnen zijn die ook behoefte hebben aan maatschappelijke erkenning en waardering met daarbij ondersteuning en begeleiden-

de programma's in Doorn. Eenzelfde aantal respondenten vindt juist dat er meer ingezet moet worden op de jonge leden van de 'oude' doelgroep van dienstslachtoffers en veteranen.

Conclusies

Op basis van het onderzoek wordt geconstateerd dat de BNMO weliswaar belangrijk blijft voor oorlogs- en dienstslachtoffers (de MOD'er), maar dat doorgaan op de huidige wijze niet houdbaar en ook niet wenselijk is. Verbreding en verjonging zijn noodzakelijk en daarvoor biedt een vernieuwde vorm van domeinoverstijgende samenwerking een kans. De BNMO zou weer een prominente rol kunnen spelen door het aanpakken van de versnippering die nu kenmerkend is voor het landschap van veteranen en oorlogs- en dienstslachtoffers.

De onderzoekers adviseren de BNMO dan ook om de urgentie van het nemen van een aantal samenhangende keuzes te erkennen. De volgende maatregelen worden voorgesteld:

- Neem als BNMO het initiatief om samen met een aantal (nabije) partners een nieuwe domeinoverstijgende coalitie/koepelorganisatie voor de brede doelgroep van oorlogs- en dienstslachtoffers en/of veteranen te verkennen.
- Behoud de BNMO als sterk merk en schaar deze onder een te vormen coalitie/koepelorganisatie.

Om dit scenario te kunnen realiseren heeft de Bondsraad het hoofdbestuur de opdracht gegeven om zo spoedig mogelijk een haalbaarheidsstudie te laten verrichten. Daarbij moet dan tevens worden gekeken naar een structurele, toekomstbestendige financiering en een vereenvoudiging van de verenigingsstructuur van de BNMO. ■

Stappen naar de toekomst

In het verlengde van de conclusies uit het onderzoek naar de toekomst van de BNMO wordt er een haalbaarheidsonderzoek gestart om de BNMO te revitaliseren. Ondertussen beginnen de inspanningen van het hoofdbestuur om aandacht te vragen voor meer erkenning en waardering voor dienstslachtoffers zijn vruchten af te werpen.

In het verlengde van het door de BNMO vorig jaar juni aangeboden *position paper* aan de Vaste Kamercommissie voor Defensie n.a.v. het rondetafelgesprek Veteranenbeleid, is er door het hoofdbestuur al vóór de Tweede Kamerverkiezingen een brief naar de Tweede Kamer en demissionair minister van Defensie mevrouw Ollongren gestuurd waarin aandacht gevraagd wordt voor een reeks actuele punten. De beantwoording door de minister van Defensie kwam eind januari jl.

Daaruit bleek dat er ruimte is ontstaan en wordt geboden aan de BNMO waar het gaat om erkenning, herkenning en waardering voor de oorlogs- en dienstslachtoffers. En dat er met een meer moderne blik moet worden gekeken naar de Veteranenstatus en de steeds veranderende inzetvormen. De BNMO is daarop ook uitgenodigd om te participeren in diverse bijeenkomsten om deze gezamenlijke belangen van de genodigden te bespreken.

Draaginsigne dienstslachtoffers

In de brief van de minister van Defensie wordt op de vier door de BNMO aangevoerde punten gereageerd. In het kader van erkenning en waardering pleit de BNMO in zijn brief voor een speciaal draaginsigne voor dienstslachtoffers. Hoewel het Permanent Overlegorgaan Decoraties (POD) eerder negatief heeft geadviseerd op het instellen van een

ereteken voor dienstslachtoffers vanwege de complexiteit en afbakening, heeft de minister van Defensie opdracht gegeven te onderzoeken hoe en onder welke voorwaarden deze praktische bezwaren kunnen worden geadresseerd zodat de instelling van een ereteken voor dienstslachtoffers, of hen in aanmerking te brengen voor een bestaand exemplaar, wel tot de mogelijkheden behoort. De BNMO heeft aangegeven hierin te willen participeren.

BIV

De BNMO stelt dat het besluit van het ministerie van Financiën om de fiscale behandeling van de Bijzondere Invaliditeitsverhoging (BIV) niet te wijzigen, voor veel leden van de BNMO als onrechtvaardig wordt ervaren. De minister antwoordt in haar brief: "Bij verschillende individuele letselschadeclaims en claims in het kader van de Regeling Volledige Schadevergoeding van oud-militairen tegen Defensie is nagegaan hoe de BIV die de oud-militair ontvangt, zich verhoudt tot de smartengeldvergoeding die in een individuele letselschadeclaim zou moeten worden toegekend. Dit met als doel om na te gaan of de oud-militair nog een nabetaling moet krijgen voor smartengeld, bovenop de (netto) uitbetaalde BIV. Daaruit is gebleken dat daar geen aanleiding voor was." De vraag blijft of de Tweede Kamer hier genoeg mee neemt (zie ook pagina 4-5).

Veteranenstatus

De BNMO vraagt in zijn brief verder aandacht voor de criteria aangaande toekenning van de veteranenstatus. De BNMO bepleit een onderscheid tussen een veteraan en een oorlogsveteraan. Hierbij is tevens aangegeven dat vanuit meerdere geüniformeerde beroepen, waaronder brandweer en politie, gekeken wordt naar wat de status van veteraan kan betekenen voor het personeel. Ook wordt er bestudeerd of zij daar een eigen veteranenwet en/of status voor moeten ontwikkelen. Het BNMO-voorstel past in deze ontwikkeling.

Volgens de minister gaat dit voorstel voorbij aan de criteria die nu gelden en een aanpassing van de Veteranenwet inhouden. Wel geeft zij in haar brief aan dat er met 'een moderne blik' gekeken moet worden naar wat onder 'oorlogsomstandigheden' valt of 'onder een missie ter handhaving of bevordering van de internationale rechtsorde', de twee criteria die nu bepalend zijn. "Door de steeds veranderende inzetvormen, zoals in het cyberdomein en de inzet van onbemande systemen op afstand, is het belangrijk steeds aandacht te hebben voor de voorwaarden. Dit is een doorlopend proces waarover ik u bij relevante veranderingen in komende veteranennota's zal informeren," aldus Ollongren. Onderdeel van dit proces was een bijeenkomst van belanghebbenden binnen het Veteranendomein die op 5 maart 2024 plaatsvond en waar ook de algemeen voorzitter van de BNMO voor was uitgenodigd (zie pagina 4-5).

Assistentiehonden

Het vierde en laatste punt dat de BNMO

Foto: Frank Jansen

bij de minister aangekaart heeft, is de ontwikkeling met betrekking tot de zogeheten assistentiehonden. Nu de meerwaarde van de inzet van deze honden bij het bevorderen van het welzijn van veteranen en hun thuisfront wordt onderkend en Defensie hun opleiding gaat financieren en plaatsing faciliteren (zie ook pagina 4-5) wijst de BNMO erop dat in de Veteranennota in dit verband uitsluitend over veteranen wordt gesproken. Het antwoord van de minister: "Het inzetten van deze honden is in lijn met de bijzondere zorgplicht zoals deze in de Veteranenwet en het Veteranenbesluit staat beschreven. Oorlogs- en dienstsachtoffers vallen onder deze bijzondere zorgplicht; de assistentiehonden komen daardoor ook voor hen beschikbaar."

Toekomst BNMO

Op pagina 12 en 13 staan de uitkomsten van het onderzoek naar de Toekomstbestendigheid van de BNMO. De uitkomsten zijn eerder gepresenteerd aan het Voorzittersoverleg en de Bondsraad. Om de aanbevelingen uit het onderzoek te realiseren heeft de Bondsraad het hoofdbestuur de opdracht gegeven om zo spoedig mogelijk een

haalbaarheidsstudie te laten verrichten voor dit scenario. Daarbij zal dan tevens moeten worden gekeken naar een structurele toekomstbestendige financiering en een vereenvoudiging van de verenigingsstructuur van de BNMO. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten waarmee is ingestemd:

1. De Bondsraad onderkent de noodzaak en urgentie als geschetst in het onderzoek en committeert zich aan de consequenties daarvan;
2. De Bondsraad geeft het HB aan zich voor te bereiden op de opdracht om middels een haalbaarheidsstudie, een nadere verkenning uit te voeren en tot een voorstel te komen voor de uiteindelijke vorm van de samenwerking, betekenisgeving, structurele en toekomstbestendige financiering en organisatiestructuur van de toekomstige BNMO;
3. De Bondsraad verzoekt de heren Jan Tuinder (voorzitter afdeling Politie), Wim van den Burg (vicevoorzitter en secretaris afdeling Zuid-Holland) en Paul de Reus (voorzitter afdeling Overijssel) namens de Bondsraad uiterlijk 16 maart 2024 deze vervolgpdracht ten behoeve van en in overleg met het HB nader te formuleren en aan het HB te verstrekken;

Hiertoe zijn drie afdelingsvoorzitters bereid gevonden om tot een opdrachtformulering te komen voor het hoofdbestuur. Deze is inmiddels geformuleerd, gedeeld met de afdelingsvoorzitters en geaccepteerd door het hoofdbestuur. Deze haalbaarheidsstudie zal extern worden belegd met ondersteuning van Vfonds en het ministerie van Defensie.

ALV's van de afdelingen

Traditie (en wettelijk verplicht) is, dat de afdelingsbesturen jaarlijks in maart/april onder andere verantwoording af-

leggen aan de leden over het gevoerde beleid en daarbij worden - indien van toepassing - nieuwe bestuursleden benoemd of herbenoemd. Ook wordt er aandacht gegeven aan de jubilarissen en overleden leden. Daarbij wordt het hoofdbestuur meestal uitgenodigd en waar mogelijk is een afgevaardigde van het hoofdbestuur dan ook graag aanwezig.

Website

De huidige website van de BNMO is inmiddels alweer een aantal jaren in gebruik. De technische ontwikkelingen staan niet stil en mede daarom is het belangrijk dat de BNMO haar website gaat vernieuwen. Een nieuwe frisse en eigentijdse uitstraling. De verwachting is dat deze nieuwe website medio april 2024 online komt en toegankelijk wordt

Programma-aanbod

Het hoofdbestuur ontvangt nogal eens opmerkingen over de programma's zoals deze in Doorn worden aangeboden. Daaruit blijkt dat deelnemers bang zijn dat programma's verloren gaan of inhoudelijk steeds meer afbreuk kennen. Als hoofdbestuur houden wij zoveel als mogelijk rekening met wensen van leden. Daarbij moet het bestuur ook rekening houden met de -met name- financiën die aan de programma's besteed kunnen worden. In de praktijk betekent dit dat in 2024 een aantal programma's een verlaging kennen van het maximale aantal deelnemers. Daardoor is het mogelijk om het brede Programma-Aanbod 2024, zoals in de gids vermeld staat, te kunnen aanbieden. Als bestuur denken en werken wij graag vanuit ons hart, maar is het financieel niet altijd mogelijk. In dit soort situaties moet het bestuur zakelijk denken en handelen, dit alles in het belang van de BNMO en zijn leden. ■

Extra activiteiten in 2024

De Projectgroep activiteiten is de afgelopen maanden druk bezig geweest om voor 2024 weer mooie activiteiten te organiseren, naast de programma's in Doorn en de lokale activiteiten. De projectgroep bestaat uit Ingrid Reemer, Jeannine Jansen en Joyce van Assen. In de volgende Kareoler zullen zij zich als projectgroep wat uitgebreider voorstellen. Nu alvast een overzicht van de activiteiten

Het doel van de Projectgroep activiteiten is om de leden van BNMO (en introducees) op een ontspannen (of fysiek inspannende) manier met elkaar in contact te brengen. Daarnaast hoopt de projectgroep op deze manier de leden ook te versterken doordat zij activiteiten ontdekken die zij ook in hun vrije tijd en in hun eigen omgeving kunnen oppakken.

Voor 2024 is gezocht naar een balans tussen inspannende, nuttige, ontspannende en creatieve activiteiten. Daarnaast staan er zowel bekende als nieuwe activiteiten op de agenda. Hieronder geven we alvast een korte introductie, de data zullen zo snel mogelijk bekend worden gemaakt via sociale media, de Kareoler en de website. Dus houdt deze vooral in de gaten! Mogelijk komen er in de loop van het jaar nog extra activiteiten bij. Hier zullen we jullie dan zo snel mogelijk van op de hoogte stellen.

Walk4dogs (nieuw)

Vanwege het grote animo voor het 'wandelen met je hulphond' willen wij deze activiteit continueren. Veel hondenliefhebbers en hun trouwe viervoeter vonden de nieuwe locatie van *The Big Walk* vorig jaar te druk en niet makkelijk begaanbaar. Vandaar dat wij nu vanuit Doorn in de bossen van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug een mooie route gaan uitzetten om samen met je (hulp)hond van te genieten.

Modelbouw

Ook dit jaar wordt er in samenwerking met *Scale models for vets* weer een workshop modelbouwen georganiseerd. Nieuw dit jaar is dat er naast de workshop ook werkdagen worden aangeboden. Bij de workshop ontvang je een setje materialen en een bouwpakket. Op de werkdagen kun je verder met een bestaand project en neem je je eigen spullen mee. Deze dagen zijn uitermate geschikt als je al eens hebt meegedaan of al ervaring hebt.

MTB-onderhoud

Wegens succes staat de workshop MTB-onderhoud ook dit jaar weer in de planning. Samen met docent fietstechniek Albert ga je aan de slag om je eigen MTB te onderhouden. Hierbij leert hij je de basisstappen, maar vindt hij het vooral belangrijk om je te ondersteunen bij de vragen die je wellicht nog hebt bij het onderhoud.

Smartphone fotoworkshop

Na de succesvolle editie vorig jaar wordt ook dit jaar een fotoworkshop aangeboden. Maarten van Apeldoorn deelt in deze workshop zijn kennis en passie voor fotografie. Hij laat je de mogelijkheden zien om foto's te maken met je smartphone (Android en iOS). Onder meer facetten als licht, diepte, beweging en verschillende perspectieven komen aan bod.

Survival clinic (nieuw)

Buiten spelen, klimmen en klauteren. Heb je altijd al eens ervaring willen opdoen (of wil je je techniek verbeteren) in *survival run sport*? Dan is deze clinic iets voor jou. Hij wordt begeleid door de medewerkers van *Buddy2sur5*, die hun aanbod kunnen aanpassen aan elk niveau van fitheid. Ook bij een fysieke beperking ben je van harte welkom en wordt er gekeken naar wat er mogelijk is.

Varen met de RV29

De RV 29 is een originele genieboot uit 1954, in het verleden is deze boot eigendom geweest en gebruikt door de Koninklijke Landmacht. Tijdens deze dag heb je de mogelijkheid om eens rond te kijken op het vaartuig, de vrijwilligers het hemd van het lijf te vragen, maar vooral ook te genieten van de omgeving en een gezamenlijke lunch.

Petanque (nieuw)

Petanque of anders gezegd Jeu de Boules heeft een spannend effect maar vraagt wel een goede focus. Samen met lotgenoten actief bezig zijn, maar niet op een zwaar uitputtende manier, zorgt voor verbinding, (h)erkenning, vergroten van veerkracht, plezier en ontspanning.

Wandelen met boswachter (nieuw)

Je maakt een wandeling onder begeleiding van een boswachter door de Kaapse Bossen die midden in het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug bij Doorn liggen. De boswachter die ons begeleidt is ook lid van de BNMO en zal ons langs beukenlanen, bospaadjes en boswallen leiden in een glooiend bosgebied vol natuurschoon en cultuurhistorie.

Airborne Wandeltocht

Ook dit jaar nemen we weer als BNMO-groep deel aan de Airborne Wandeltocht in Oosterbeek. Het gaat om 's werelds grootste eendaagse herdenkingswandeltocht, die in het kader van de Slag om Arnhem in 1944 ieder jaar plaatsvindt op de eerste zaterdag in september. De 77ste editie is dus op zaterdag 7 september.

Roeien

In een team samenwerken naar een doel, bij het sloeproeien ben je nooit alleen. Je gaat gezamenlijk met een ervaren stuurman lekker buiten aan de slag. Je leert tijdens deze workshop de technieken van het roeien en je kunt daarbij ontdekken of het iets voor jou is.

Sunset March (nieuw)

Sinds 2014 wordt dagelijks de Sunset March gelopen. Dit is een eerbetoon aan de geallieerde militairen die gevochten hebben voor onze vrijheid. Deze mars wordt gelopen op de nieuwe stadsbrug over de Waal in Nijmegen en vindt plaats rond zonsondergang. De lichten van de brug gaan aan in het tempo van een langzame mars. Samen met een groep BNMO-leden willen we deze mars op de oprichtingsdatum van de BNMO (25 augustus) lopen. ■

Schrijf je met je kind in voor 'Back to basic' of voor het 'Outdoorweekend'

Programma's in de zomer

Werken aan jezelf met of zonder partner of als ouder samen met je kind de natuur in om te 'bonden'. Of uit je dak gaan tijdens de Foute Party. Het zijn zomerse activiteiten uit de programmagids van 2024 waarvoor nog plekken vrij zijn. Aarzel dus niet en schrijf je alsnog in!

Je staat er niet alleen voor

Er zijn nog plekken vrij in het tweedaagse programma *Je staat er niet alleen voor* voor leden en partners van **7-9 juni**. In dit programma ontmoet je gelijkgestemden en ga je gezamenlijk aan de slag. Je brengt in kaart wanneer jij je eenzaam voelt en wanneer niet. Wat zijn voor jou momenten waarin je verbinding en echt contact ervaart? Je ontdekt welke contacten voor jou belangrijk zijn en krijgt handvatten voor hoe je betekenisvolle contacten kunt opbouwen.

Meer grip op je gevoel

In datzelfde weekend **7-9 juni** is er ook nog ruimte in het programma *Meer grip op je gevoel* voor politieleiden en hun partners. Via gesprekken en activiteiten, zowel sportief als creatief, onderzoeken wij het gevoel. Welk nut hebben gevoelens, hoe kun je ze herkennen en hoe ga je ermee om? Door met dit thema bezig te zijn kunnen er bepaalde emoties opgeroepen worden. Dit mag, hier is aandacht voor, maar deze emoties worden niet verder uitgediept. Dit zorgt voor een veilige omgeving. Een programma dat je praktische tools biedt waarmee je thuis verder kunt.

Foute weekend

Ook voor het Foute Weekend dat verplaatst is naar **14-16 juni** zijn nog plaatsen vrij. Met onder meer een dansworkshop, (foute) t-shirts ontwerpen en natuurlijk een Foute Party met een muziekljst vol *quilty pleasures*. Een gek weekend vol gezelligheid!

Outdoor weekend

Er is ook nog plek in het tweedaagse programma Outdoorweekend van **28-30 juni** voor gezinnen met kinderen van 8 t/m 16 jaar. Het belooft weer een topweekend te worden. We trekken door het bos, we doen aan buitenspelen en hebben veel plezier met elkaar. Op zondag zullen jullie helemaal uitgewaaid en met een fris gevoel weer naar huis vertrekken.

'Back to basic'

Foto: Archief BNMO

Lijkt het jou leuk om samen met je vader, moeder of kind 'back to basic' te gaan? Dan is dit programma iets voor jou! Er zijn nog deelnemers welkom voor dit tweedaagse programma op **15-16 juni** bij de Scouting in Austerlitz, Woudenbergseweg 39 te Austerlitz en op **6-7 juli** op Scouting-kamp Belmont, Goorsteeg 66 te Ede. Je zet onder meer je eigen tent op, er zijn recreatieve buitenactiviteiten, er kan een vuurtje worden gemaakt en je brengt de nacht door in je tent. ■

Voor deze programma's gelden annuleringsvoorwaarden en een eigen bijdrage van €17,50 p.p. per dag. Meer info en aanmeldingen via de website www.bnmo.nl of bij de servicedesk van het NLVi: servicedesk@NLveteraneninstituut.nl of 088 334 0050.

Aanleveren kopij

In deze rubriek kunnen alle BNMO-afdelingen kort en bondig hun nieuws melden. Per afdeling geldt een maximum van in totaal 300 woorden zonder foto's en 250 woorden met maximaal twee foto's (in hoge resolutie, minimaal 1 MB). Heeft uw afdeling meer nieuws te melden? Verwijs dan naar uw eigen website. De redactie behoudt zich het recht voor om kopij te redigeren en in te korten.

Deadlines Kareoler 2024

- Kareoler 3: Dinsdag 30 april
- Kareoler 4: Dinsdag 18 juni
- Kareoler 5: Dinsdag 6 augustus
- Kareoler 6: Dinsdag 1 oktober
- Kareoler 7: Dinsdag 19 november

Friesland

Midweek Foreesten en OPD

Als ik dit schrijf, zitten we met vijftien leden van de afdeling een midweek in hotel 'De Foreesten' in Vierhouten. Aangezien we als afdeling pas in november van de OPD in Doorn kunnen gaan genieten, hebben we dit als afdeling voor de leden georganiseerd. De leden betalen hierbij hun eigen verblijf. In de volgende Kareoler zult u een verslag daarvan kunnen lezen.

ALV

Als u dit leest hebben we de officiële aftrap al gehad. Op 23 maart hadden we onze algemene ledenvergadering waarbij het hoofdbestuur vertegenwoordigd was door algemeen secretaris Ruud van Brummelen en op 6 april stond een jongerenactiviteit op de agenda: een puzzelrit met Citroën 2CV, ofwel de lelijke eend. Ook over deze activiteiten leest u meer in de volgende Kareoler.

Ten slotte wensen we alle leden die kampen met gezondheidsproblemen of eenzaamheid veel sterkte. (Margreet Moorlag)

Agenda

14 juni Contactdag kazerne Havelte.

Noord Nederland

De afdeling Noord-Nederland is zeer verheugd met de contactpersonen. Er zijn nu negen contactpersonen actief die de provincies Drenthe en Groningen bestrijken. Sommige leden moeten eraan wennen om zoveel nieuwe gezichten te zien, maar de afdeling krijgt steeds meer vorm.

ALV

Foto: Ronald Odenkirchen

Op 2 maart hadden we onze algemene ledenvergadering. Deze werd uitermate goed bezocht door maar liefst 70 leden. Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen nam de honneurs waar namens het hoofdbestuur. Onze afdelingsvoorzitter Harry Sterken werd herkozen voor een periode van 4 jaar. Tijdens de vergadering werden de jubilarissen in het zonnetje gezet, onder wie ons erelid Max Boon: 96 jaar oud en 70 jaar lid.

Activiteiten

BNMO Noord-Nederland organiseert iedere maand een activiteit. Dit jaar willen we samen gaan werken met andere veteranenorganisaties in de regio om nog meer activiteiten aan te bieden. Hierbij ligt het speerpunt op onze jongere leden.

Daarnaast hebben we onze contactdagen. De eerstvolgende is de paasbrunch op 20 april. We zien jullie graag op één van onze activiteiten. (Henk de Jong).

Gelderland

ALV en afscheid Irma Wopereis

Op zaterdag 16 maart werd de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de afdeling Gelderland gehouden. Daarbij werd onder meer afscheid genomen van voorzitter Irma Wopereis. Zij werd bedankt door algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen en ontving uit zijn handen het Bronzen Bondskruis. Na de ALV was er een contactmiddag met de gebruikelijk bingo. Het was een soms emotionele bijeenkomst met een mooie hoge opkomst van de leden.

Overijssel

DIG voor Johannes Danho

Op 10 februari kreeg ons afdelingslid en Bosniëveteraan Johannes Danho in Hardenberg het Draaginsigne Gewonden (DIG) uitgereikt. Het DIG is hem toegekend voor de verwondingen die hij heeft opgelopen tijdens de uitzending naar Bosnië (SFOR-4) in 1997 en de nasleep daarvan. Zijn echtgenote werd verrast met het zilveren roosje als bijzondere blijk van waardering.

De onderscheiding werd uitgereikt door generaal Paul Hoef-sloot, directeur-bestuurder NLVi, en algemeen voorzitter van de BNMO Ronald Odenkirchen in aanwezigheid van de burgemeester, familie en veel veteranenvrienden van Johannes. Dank aan Alette van Paardencoaching voor haar steun voor het aanvragen van dit eerbetoon!

Noord-Holland

OPD-dagen

Voor het eerst zouden we deelnemen aan de OPD-dagen van de afdeling Noord-Holland in maart. Eerder hadden we enthousiaste en positieve verhalen gehoord. Niet wetend wat ons precies te wachten stond, vertrokken wij om 10.30 uur van huis richting Doorn. Lekker op tijd, omdat we hadden ingetekend op de lunch. De fietsen gingen mee, het zou immers mooi weer worden.

Alhoewel ik vaker in Doorn geweest ben, voelde het dit keer toch anders. De inschrijving bij de receptie ging snel en uiterst correct. Na de bagage op de kamer achter gelaten te hebben, gingen we op voor de lunch. Het bleek dat er meerdere leden van Noord-Holland voor de lunch gekozen hadden. Tijdens de uitgebreide lunch maakten we kennis met de leden van de afdeling. Een aantal waren voor ons bekend, maar ook een aantal niet.

Na de lunch werden we door Wouter welkom geheten en werd het programma verder toegelicht. Het bleek dat wij opvielen door de grootte van de groep, namelijk 46 personen. Het programma zelf zal ik niet toelichten, maar het was opvallend hoe vaak en veel er werd ingetekend op de verschillende onderdelen. Te prijzen is de behulpzame houding van het personeel van catering, receptie tot activiteitenbegeleiding, een groot compliment waard. Dus bij deze...

Opmerkelijk binnen onze groep was de verscheidenheid in leeftijd. Voor het merendeel 80-plussers (tot ver in de 90), maar ook een aantal jongeren. Het grootste deel van de jongeren was afkomstig van de politie. Deze mix ging uitstekend. Kortom, jong en oud hebben zich uitstekend vermaakt. De sfeer in de groep werd door iedereen als heel goed ervaren. Er was veel ruimte om anderen te leren kennen, maar ook om je terug te trekken. Het onvermijdelijke afscheid op de vrijdagmorgen was hartverwarmend en weerspiegelde de sfeer van de afgelopen dagen. Kortom de OPD-dagen van Noord-Holland waren zeer geslaagd. (Harry Snijder)

Foto: Ronald Odenkirchen

Vrijheidslunch

Ter herinnering: U kunt u nog opgeven voor de Vrijheidslunch op 5 mei en de rondleiding De Bloeiërs op 23 mei.

Zeeland

ALV

Vanaf 10 uur kwamen op 9 maart de leden binnendruppelen voor de algemene ledenvergadering. De ontvangst was met koffie of thee en een heerlijk gebakje. Onze beschermheer, Commissaris van de Koning, de heer H. Polman was al vroeg aanwezig. Van het hoofdbestuur was algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen aanwezig en vanuit Brabant twee afgevaardigden van het afdelingsbestuur.

Voorzitter Theo Ketting opende de vergadering en heette iedereen welkom. Na een korte inleiding en herdenking van de ons ontvallen leden kreeg Ronald Odenkirchen het woord. Vervolgens hield Polman zijn toespraak. Hij vond het fijn om aanwezig te mogen zijn als beschermheer van de BNMO en benadrukte het belang van elkaar te ontmoeten en het bijbehorende gevoel van weer thuis te komen. De steun van dit lotgenotencontact ziet hij als een rode draad in de BNMO. Ten slotte sprak hij de hoop uit nog vaak aanwezig te mogen zijn.

Voorts waren er 9 jubilarissen aanwezig: 1 van 10 jaar, 2 van 25 jaar, 4 van 40 jaar en 2 van 60 jaar. Drie anderen hadden zich afgemeld en krijgen hun jaartekens later door de contactpersonen uitgereikt. Na de goedkeuring van het jaarverslag volgden nog meer plechtigheden. Zo trad voorzitter Theo Ketting om gezondheidsredenen af en werd Adri van Bakel voorgesteld als zijn opvolger. Dit werd eensgezind door de leden bevestigd. Ketting werd door Polman verrast met een stropdas van de Roosevelt-academie en uit handen van Ronald Odenkirchen ontving hij de zilveren legpenning van de BNMO.

Voor het middagprogramma hadden we kolonel P. Kemna uitgenodigd om een lezing te geven. Kemna is plaatsvervangend commandant van de 13e Lichte Brigade en RMC Zuid Nederland. Aangezien alle aanwezigen ademloos zaten te luisteren, mogen we concluderen dat het een succes was. Tijdens het middagprogramma werden nog enkele leden die achter de schermen hun werk doen in het zonnetje gezet. Zij kregen van de voorzitter een VVV-bon overhandigd. Na de loterij gingen de leden, rond vier uur, weer tevreden huiswaarts. (Hans den Hollander)

Limburg

GaiaZoo

Op zaterdag 13 april is een gezellige familiedag tussen de bijzondere dieren van GaiaZoo in Kerkrade. De dag wordt afgesloten met een BBQ.

Weekend 2024

Van 24/5 tot en met 27/5 wordt een weekend georganiseerd bij Center Parcs Meerdal. De uitnodiging met verdere informatie is met de nieuwsbrief meegestuurd.

(Reserve) Vaandeldragers gezocht

Wij zijn nog steeds op zoek naar vaandeldragers en reserve vaandeldragers voor de afdeling Limburg. Deze moeten inzetbaar zijn bij de jaarlijkse baniertraining en tijdens de defilés op Bevrijdingsdag in Wageningen en de Nederlandse Veteranendag in Den Haag. Wilt u ons helpen? Meld u dan bij het secretariaat van afdeling Limburg.

OPD Limburg

Van maandag 1 t/m vrijdag 5 juli is de OPD-afdeling Limburg. Aanmelden kan bij de servicedesk van het Nederlands Veteraneninstituut.

Film 'The Great Escaper'

Op woensdag 6 maart had de afdeling Limburg voor de leden een filmzaal in Foroxity Roermond afgehuurd voor de filmvoorstelling 'The Great Escaper'. De film vertelt het verhaal van de hoogbejaarde WO II-veteraan Bernard Jordan (Michael Caine) die uit zijn verzorgingstehuis ontsnapt om de 70-jarige herdenking van D-Day in Normandië bij te wonen. De leden werden ontvangen met koffie en een chocolaatje en in de pauze kon nog een drankje en wat lekkers uitgezocht worden. Het was een mooie film die we niet makkelijk zullen vergeten.

Michael Caine als veteraan Bernard Jordan in de film *The Great Escaper*.

Secretariaten van de afdelingen

Noord Nederland

H. de Jong (waarnemend secretaris), Tel.: 06-20822391,
e-mail: h.dejong@bnmo.nl

Friesland

Erik de Wit, Pier Thomasstrjitte 11, 9089 CC Wytgaard,
e-mail: e.dewit@bnmo.nl

Overijssel

Paul de Reus (waarnemend secretaris), Hofakkers 33, 7861 AR
Oosterhesselen, tel.: 06-51938105, e-mail: p.dereus@bnmo.nl

Gelderland

P.H.M. Winands, Goudakkerstraat 11, 6952 BD Dieren,
tel.: 06-26555920, e-mail: p.winands@bnmo.nl

Utrecht/'t Gooi

C.S. Hellinga, Kastanjelaan 17, 1231 XZ Loosdrecht,
tel.: 06-53481297, e-mail: c.s.hellinga@bnmo.nl

Noord-Holland

Theo Bakker, tel.: 06-53647365,
e-mail: t.bakker@bnmo.nl

Zuid-Holland

W. van den Burg, tel.: 06-40551361,
e-mail: w.vd.burg@bnmo.nl

Zeeland

J.M. den Hollander, Van Teijlingenstraat 12,
4388 CZ Oost-Souburg, tel.: 0118-461113,
e-mail: h.den.hollander@bnmo.nl

Noord-Brabant

Mevr. L. Vos-Luijten (tijdelijk), Adelbertdal 8,
5551 CL Valkenswaard, tel.: 06-47020550,
e-mail: l.vos-luijten@bnmo.nl

Limburg

mw. B.H.M. Deneer-Maassen, Hofstraat 45, 6019 CC Wessem,
tel.: 0475-562436, e-mail: b.deneer-maassen@bnmo.nl

Politie

A. van Donselaar, Herderhof 9, 3833 JV Leusden,
tel.: 06-40904993, e-mail: a.van.donselaar@bnmo.nl

In dankbare herinnering

G.D. Aldershof	(77)	Huissen	W.M.M. Kapteijns	(95)	Sint-Michielsgestel
A. Schaap	(81)	Deventer	I.A. den Bieman	(98)	Oosterhout
M.G. Sars	(89)	's-Hertogenbosch	H. Bekema	(98)	Sint Nicolaasga
J.C. Jansen-Wiggelo	(91)	Hemmen	P.J.G. Bross	(84)	Sint-Michielsgestel
L. Cuypers	(95)	Maastricht	A.M. Rouschop-van der Hoeven	(96)	Uden
A. van de Vuurst	(85)	Bunschoten	A.A.G. de Kom	(97)	's-Gravenhage
G.H.W. Graus	(97)	Echt	A. Zuidema	(83)	Hoofddorp
P.J.E. Spanings	(93)	Amsterdam	B. Hemmelder	(83)	Eibergen
Th. van Huizen	(96)	Poortvliet	P.J.H. van der Heijden	(81)	Schajk
J. Terpstra	(92)	Enschede	W.J.P. Krijnen	(98)	Breda

Welkom bij de BNMO

E.A. Vroom	Politie	H.W. Meulendijks	Utrecht/'t Gooi
F.A.M. Ebben	Politie	M. Snijder-Kraay	Noord-Holland
M.C. Ketel	Politie	E.V. Metten	Noord-Holland
A.A. Jansen	Politie	N.N. Brouwer	Noord-Holland
P. de Rijk	Politie	A.L. Schaap-van Hensbergen	Noord-Holland
B. Jansen	Politie	C.H.M. Ruigrok	Zuid-Holland
A.D. Jager-Brouwer	Politie	E.E. Haumahu	Zuid-Holland
P.J. Sonneveld	Politie	G.I. Louwerse-Smit	Zeeland
C. Gortmaker	Friesland	H.M.W. Geurts	Noord-Brabant
P.W.H. Vooijs	Overijssel	A.L.J.M. Verhoeven	Noord-Brabant
N.M.H. Frusch-Venhoek	Gelderland	C.J. van der Plas	Limburg
M.G.J. Spaan	Gelderland	R.J.G. Janssen	Limburg
M. Hekman-Landwier	Utrecht/'t Gooi		

Beste Janny,

Ik ben blij je te mogen feliciteren met je benoeming tot korpschef. Dé kroon op je krullen, schouders en politieloopbaan. Ik ben blij en hoop dat je een vrouw bent met gevoel, emotie en geweten. Want dat missen wij, dienstslachtoffers, nogal vanuit het korps.

Daarom schrijf ik je vanuit mijn geblindeerd werkkamertje met een koptelefoon op. Want ik heb PTSS, dankzij mijn 'zo gewaardeerde' politiewerk. Ik ben namelijk bang voor wat erbuiten beweegt, voor geluiden en geuren. Bang om beschoten te worden of bedreigd, voor pijn door wonden, om (delen van) verminkte of ontbonden lichamen in handen te krijgen. Bang om doodsangst voor mijn eigen begrafenis en verdriet van mijn nabestaanden voorbij te zien flitsen in een uitzichtloze geweldssituatie.

Ik wil rust. Rust in mijn hoofd, lijf en gezin. Rust én rechtvaardigheid, maar dan wel jouw vrouwelijke rechtvaardigheid Janny, niet die van je voorgangers. Als erkend dienstslachtoffer voel ik mij miskend, gebruikt, beschadigd, afgedankt en afgescheept. Alle mooie woorden en regeltjes ten spijt.

Ik hoop op vernieuwd leiderschap door een jonge meid als jij. Dat jij dus wel verantwoordelijkheid neemt bij misstanden en jezelf niet, zoals je voorgangers, vrijwaart door verwijzing naar het gedelegeerde mandaat van een ander. Dat je de vrijblijvendheid in leiding en uitvoering van regels een halt toeroept, want dat beschadigt dienstslachtoffers extra en maakt ons nog zieker.

Ik ben niet nieuwsgierig naar wat je gaat zeggen, maar wel naar wat je gaat doen. Een gratis tip voor je: probeer eens naar ons te luisteren en niet alleen naar de 'old school marionetten' om je heen. Verander het huidige 'uit het oog, uit het hart' eens in 'in jouw oog en in jouw hart' en geef de NP een geweten. Dat zie ik jou wel doen. Als korpschef. Als vrouw.

Ik wens je dan ook veel sterkte met alle weerstand die je zult gaan ondervinden, maar voor jou en mijn medelotgenoten durf ik wel mijn kamertje uit te komen. Tot gauw! ■

Ad Fundum is dienstslachtoffer met PTSS en heeft jarenlang bij de Nationale Politie gewerkt in diverse functies. Ad Fundum verzet zich tegen de wijze waarop binnen het politie(ke)bestel met dienstslachtoffers wordt omgegaan. Daarbij is er een grote mate van betrokkenheid bij het wel en wee van lotgenoten en de BNMO.

Grand Prix Heidelberg

In het Duitse Heidelberg vond onlangs een grand prix plaats. Dit toernooi hoorde bij de laatste drie sportmomenten om me te kunnen kwalificeren voor de Paralympische Spelen Parijs 2024. Nadat ik wat last had gehad van een blessure zat ik nu goed in de wedstrijd.

De wedstrijden waren erg spannend en tot tweemaal toe was er een golden score nodig om de wedstrijden in mijn voordeel te kunnen beslissen. Hieruit kwam duidelijk naar voren dat mijn conditie goed was of in ieder geval beter dan die van mijn tegenstanders.

In de halve finale stuitte ik op de regerend wereldkampioen uit Brazilië. Deze kolos is net zo groot als ik ben, alleen heeft hij letterlijk een overwicht van 52 kilogram. Ik had specifiek getraind om zijn techniek te kunnen pareren, maar in de praktijk viel dat tegen en kon ik letterlijk niet onder zijn gewicht uit.

Voor het brons stond nog een Chinese deelnemer in de weg en na meerdere worpen lukte het me niet het winnende punt maken. Uiteindelijk kon ik mijn tegenstander uit China passief zetten en hierdoor kreeg hij straf op straf van de scheidsrechter en werd de wedstrijd in mijn voordeel beslist. Met het brons op deze grand-prix heb ik goede zaken gedaan op de ranking en uiteindelijk de kwalificatie voor de Paralympische Spelen van Parijs op zak. Ik ben er nog niet, maar we zijn op de goede weg. ■

BNMO-lid en Irakveteraan Daniël Knegt kreeg een zwaar ongeval tijdens een oefening met de luchtmobiele brigade. Het voertuig waarin hij zat, raakte van de weg en belandde boven op hem, met levensbedreigende verwondingen en blindheid tot gevolg. Hij knokte zich een weg terug en besloot de beste te worden in sport. Dit jaar wil hij meedoen aan de Paralympische Spelen in Parijs.

Veteranen staan op voor onze vrijheid.

**Daarom wil Vfonds jullie
lof en waardering geven.**

Wij steunen verschillende initiatieven van organisaties die zich inzetten voor en met veteranen en hebben een speciale regeling voor de ondersteuning van reünies. Bekijk ze op vfonds.nl.

